MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Türk Dış Politikasında İnsani Yardım Kuruluşları: Motivasyonlar ve Temel Sorunlar

Hakan Mehmetcik*

Galip Yüksel**

Konferans için hazırlanmış taslak metindir. Lütfen, yazar(ların) izni olmadan alıntılamayın ve yaygınlaştırmayın.

Öz

Türk Dış Politikasına bir şekilde etki eden ya da katkı sunan İnsani Yardım Kuruluşlarının (İSTK'ların) insani yardım yapma nedenleri ile bu türden faaliyetlerinde karşılaştıkları temel sorunlar bu çalışmanın hareket noktasını oluşturmaktadır. Son on yıllarda etkisi ve kapsamı giderek artan küreselleşme, devlet dışı aktörleri Uluslararası İlişkiler disiplininin gündemine yeniden getirmiştir. Bu çerçeveden bakıldığında, herhangi bir dış politikanın bu aktörlerin rolleri, ağırlıkları, etkileri bakımından incelenmesi dış politika yapım ve karar alma süreçleri açısından olduğu kadar akademik bir düzeyden de bir zorunluluk haline gelmektedir. Küresel düzeyde artan bu ilgiye ek olarak TDP'nın son on yıllarda geçirdiği dönüşüme paralel bir şekilde, TDP'sında da hem devlet dışı aktörlerin rolü ve etkinliği artmış, hem de devlet ve devlet dışı aktörlerin belirli politika alanlarında iş birliği ve koordinasyonu meselesi daha önemli bir hale gelmiştir. Fakat TDP özelinde bu türden devlet dışı aktörlerin özel olarak çalışıldığı, konu, bölge ve kapasite gibi kategoriler bağlamında sınıflandırıldığı, derinlemesine analiz edildiği, etkilerinin ölçüldüğü ve gelecek projeksiyonlarının yapılıp doğrudan politik birtakım çıkarsamalara ulaşıldığı bir çalışma yapılmamıştır. Alandaki bu boşluğu tamamlamayı amaçlayan bir projenin belirli bir kısmından üretilen bu çalışma bu bağlamda, TDP için önemli devlet dışı aktörlerden İSTK'ların değişik boyutlarıyla karşılaştırmalı bir şekilde incelemekte ve insani yardım yapma nedenleri ile bu türden faaliyetlerinde karşılaştıkları temel sorunları bu kuruluşlarla yapılan görüşmelerden elde edilen veriler üzerinden değerlendirmektedir.

Anahtar Kelimeler: Türk Dış Politikası, Dış Yardım, İnsani Yardımlar,

* Dr. Ögr. Üyesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü, Marmara Üniversitesi, hakan.mehmetcik@marmara.edu.tr

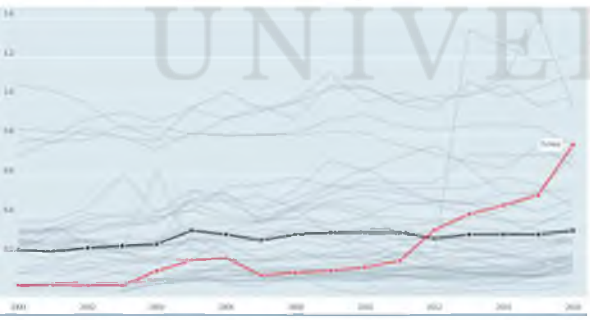
** Marmara Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü, Uluslararası Politik Ekonomi Tezli Yüksek Lisans öğrencisi, glpyuksel@gmail.com

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Giriş

Devletler tıpkı ticaret yaparken karşılaştırmalı olarak üstün oldukları alanlara yoğunlaşmak eğilimindelerken, dış politika ile ilgili faaliyetlerinde de kendileri için bir takım öncelikli "niş" alan arayışı içinde olurlar. Niş alanlar özü itibariyle, bir dış politika açısından devletlerin mümkün olan her türlü (beşeri, ekonomik, finansal, diplomatik) kaynağını organize bir şekilde belirli bir alana yoğunlaştırarak, bir nevi diplomatik markalaşma yaptıkları bir alandır (Cooper 2016). Son on yıllarda Türkiye, Kalkınma ve İnsani Yardımlar çerçevesinde önemli bir gelişme kaydetmiş ve bu alanı adeta kendisi için bir niş diplomasi alanına dönüştürmüştür. Türkiye'nin son on yıllarda gösterdiği ekonomik kalkınmaya paralel olarak, yakın coğrafyasında yaşanan kriz ve çatışmalar sonucu ortaya çıkan insanlık trajedilerini önlemeye dönük katkısı da artmıştır. OECD verileri dikkate alındığında, Türkiye'nin GSYİH'ye oranı olarak sağladığı kalkınma/insani yardımları 2000-2016 yılları arasında önemli ölçüde artmış ve 2012'den bu yana da OECD ortalamasının üzerinde bir seyir izlemiştir. Nicel artışın yanı sıra Türkiye; Afrika ve özellikle Somali'deki kalkınma ve insani yardım pratiği ile bu alanda önemli bir nitel katkı da yapmaktadır. Bugün artık Türk tipi kalkınma yardımları başlıklarıyla yazılar ortaya çıkmakta (Akpınar 2013; Baird 2016) ve Türkiye'nin pratiği, alanda faaliyet gösteren geleneksel aktörlerden pozitif anlamda ayrışmaktadır. Bu da insani yardımların TDP açısından önemli bir yumuşak güç unsuru ve TDP'nın önemli bir tamamlayıcısı olarak görülmesine neden olmuştur (Cannon 2016).

Şekil 1: Türkiye'nin NET ODA Yardımlarının OECD Ortalamasına Karşılaştırılması (GSYİH'ye Oranı Olarak)

Kaynak: OECD (2018), Net ODA (indicator). doi: 10.1787/33346549-en (Accessed on 23 February 2018)

Şekil 2: STK'lar tarafından sağlanan yardım miktarının yılla

Kaynak: OECD (2018), Grants by private agencies and NGOs (indic 2018)

Yukarıdaki veriden de görüleceği üzere, Türkiye özellikle son on yıllarda bu alanda önemli ölçüde ağırlığını artırmıştır. Ayrıca Türkiye'nin sağlamış olduğu yardımların oldukça küçük bir kısmının, OECD verileri içerisinde yer alan çok taraflı kuruluşlar eliyle yapıldığı dikkate alınırsa (Türkiye yaptığı toplam yardımların sadece %2'lik bir kısmını bu kurumlar aracılığıyla gerçekleştirmektedir) Türkiye'nin bu alanda yaptığı toplam yardımların boyutlarının çok daha fazla olduğu söylenebilir (Mehmetcik 2018). Irak ve Suriye iç savaşı gibi Türkiye'nin yakın coğrafyasında yaşanan krizler ve çatışmalar, Arakan gibi uzak coğrafyalarla kurulan kültürel ve duygusal yakınlıklar ve Afrika'da yaşanan insanlık trajedilerine üretilen tepkiler, Türkiye'yi insani yardım alanında daha organize politikalar ve etkili pratikler geliştirmeye zorlamaktadır. Ayrıca son yıllarda; Afrika, Orta Doğu ve diğer Uzak Doğu ülkelerinin, Birleşmiş Milletler (BM) gibi kurumlardaki stratejik önemi, Türkiye'nin BM Güvenlik Konseyi Geçici Üyelik oylaması bağlamında yeniden keşfedilmiştir. Yine bu ülkelerin, Türkiye'nin ekonomik kalkınması için önemli stratejik ortaklar oldukları, Türkiye'nin bir bölgesel güç olma iddiası çerçevesinde geliştirdiği politikaların bu ülkelerle kurulacak yakın ilişkiler ile mümkün olabileceği gerçeği, Türkiye'nin ekonomik ve insani yardım alanını bir stratejik öncelik olarak ele almasını gerektirmektedir. TDP açısından bu alanda en önemli kaldıraçlardan bir tanesini insani yardım faaliyeti yürüten sivil toplum örgütleri (İSTK'lar) ve bu örgütlerin yürüttüğü faaliyetler oluşturmaktadır.

2016 yılı verileriyle, Türkiye ABD'nin ardından dünyada en fazla insani yardım yapan ülke konumundayken, milli gelirinden en fazla payı insani yardımlara ayıran ülke olarak da öne çıkmaktadır (Ergocun 2017). Bu bağlamda, Türkiye'nin kalkınma yardımları ve insani yardımlarına ilişkin ciddi çalışmalar var olmakla birlikte (Bayer ve Keyman 2012; Gilley 2015; Hasimi 2014; Ozkan 2017, 2013); konu Türkiye, Türk Dış Politikası ve Türkiye'deki insani yardım kuruluşları olduğunda, bu türden devlet dışı örgütleri sistemik bir şekilde inceleyen, bunların Türk Dış Politikasına katkılarını araştıran sınırlı sayıda akademik çalışma bulunmaktadır (Çelik ve İşeri 2016; Kavakli 2018; Aras 2018; Aras ve Akpinar 2015). Bu kurumların kendilerinin yayımladığı raporlar, yarı-akademik çalışmalar dışında bu alan görece olarak oldukça az çalışılmış ve sistemik detaylı bir incelemeye tabi tutulmamıştır. Benzer bir şekilde bu İSTK'ların çalışıldığı bilimsel araştırma projeleri de TUBİTAK proje veri tabanında ilgili anahtar kelimelerle yapılan taramalar sonucunda

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ
bulunamamıştır. YÖK ulusal tez kataloğu taramalarında da çoğunluğu insani yardım lojistiğiyle ilgili olmak üzere toplamda 22 kayıt bulunmuş ve bu kayıtların detaylı incelemesinde alanda sadece 1 adet yüksek lisans tezinin bu alanla doğrudan bağlantılı olduğu tespit edilmiştir. Özet olarak hem yabancı dillerde hem de Türkçe literatürde Türk İSTK'larıyla ilgili oldukça sınırlı sayıda çalışma yapılmış alan henüz sistematik olarak ve bütünlükçü bir çerçevede incelenmemiştir.

Özet olarak Türk İSTK'larıyla ilgili oldukça sınırlı sayıda çalışma yapılmış alan henüz sistematik olarak ve bütünlükçü bir çerçevede incelenmemiştir. Literatürdeki bu boşluğu gidermek amacıyla, öncelikle Türkiye merkezli olup Türkiye dışında faaliyette bulunan İSTK ile ilgilenen bir proje yazımına girişilmiştir. Marmara Üniversitesi BABKO tarafından desteklenen bu araştırma projesinin küçük bir kısmının incelendiği bu metin bu İSTK'ların temel motivasyonları ve bu kurumların temel sorunlarına işaret etmektedir. Bu amaçla 25 adet İSTK ile yapılan mülakatlardan derlenen veriler faktör analizi yöntemi ile incelenmiştir. Faktör analizi ile tespit edilmek istenilen iki boyutludur. Birincisi bu İSTK'ların faaliyetlerinin temel motivasyonlarının tespiti ve TDP bağlamında öne çıkartılan konu başlıklarıyla ilişkilerinin tespitidir. Örneğin bu İSTK'larının faaliyetlerini planlarken hareket noktaları aşağıdaki gibidir:

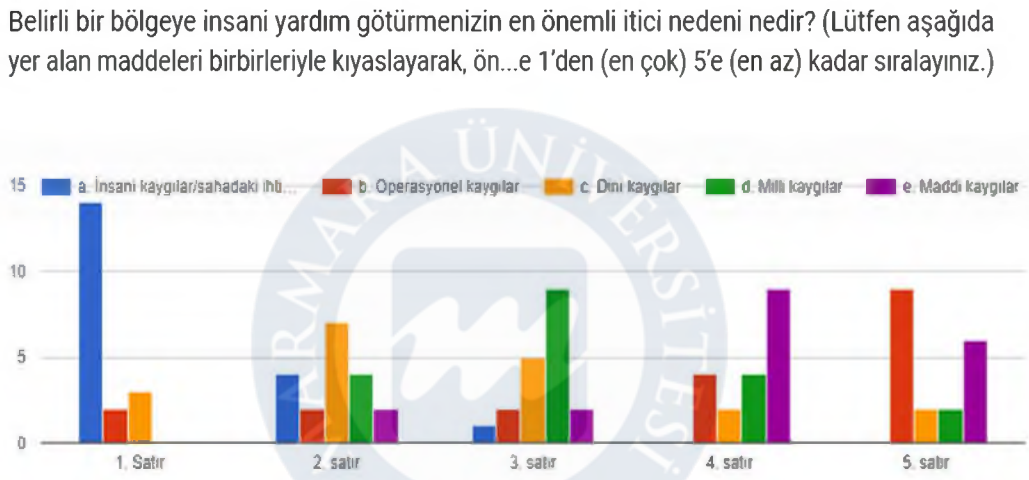
- Dini motivasyonlar: İslami gerekçeler, Müslüman dayanışması vs.
- Kimliksel ve kültürel motivasyonlar; Osmanlı bakiyesi topraklar, Türkiye'nin temsil ettiği medeniyetten doğan sorumluluklar, Türk milliyetçiliği vs
- Finansal ve operasyonel kısıtlar/kaygılar
- Sahada insanların ihtiyaçları

İkincisi İSTK'lar faaliyetlerini planlarken ve uygularken beş temel sorunla karşılaşmaktadır.

- Bürokratik sorunlar
- İnsan kaynağı sorunları
- Güvenlik
- Lojistik sorunlar
- Finansal sınırlar

Bu çalışma da Türk İSTK'larının temel motivasyonları ve karşılaştıkları temel sorunları ele almaktadır.

Bu proje kapsamında Türkiye'de merkezi olan ve yurt dışında (Suriye dahil, Türkiye sınırları dışında) herhangi bir türden insani yardım faaliyeti yürütmüş yaklaşık 25 kadar kurumla yapılan görüşmelerden derlenen verilerden elde edilen ve bu kurumların temel motivasyonlarının ve sorunlarını belirleyen temel göstergeler aşağıdaki grafiklerde gösterilmektedir.

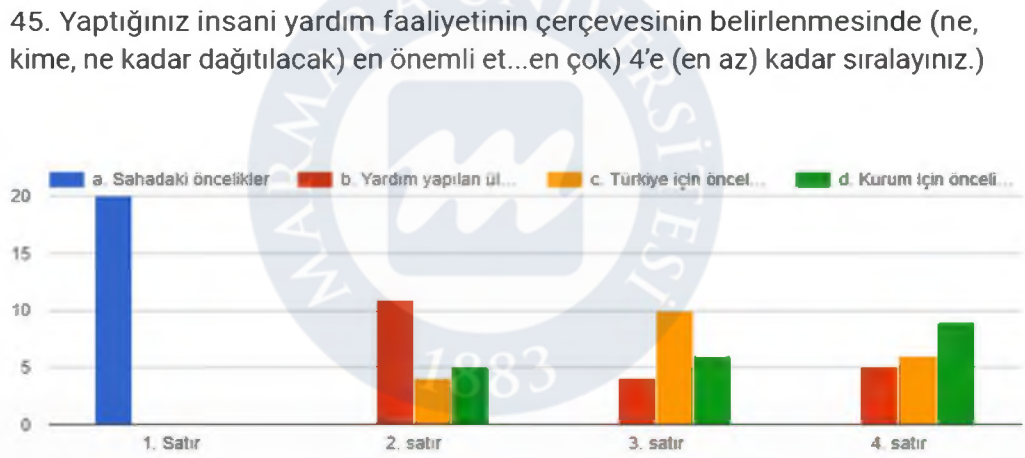

Şekil 3: Motivasyonlar

Şekil 3'de İSTK'ların belirli bir bölgeye insani yardım götürme motivasyonları birden beşe kadar 1 (satır) en çok etkileyen 5 (satır) en az etkileyen şeklinde bir demet halinde sunulmaktadır. Bu motivasyonlar demetinin öncelikli olarak sırlanmasında birincil öncelikli olanlardan (1. Satırda görülenler) görüleceği üzere Türk İSTK'larının herhangi bir bölgeye insani yardım götürmelerindeki en temel neden insani kaygılar/sahadaki ihtiyaçlar olarak ortaya çıkmaktadır. Türk İSTK'ları için önemli bir eleştiri unsuru olan faaliyetlerin sadece belirli dönemlerde- ve özellikle Ramazan ve Kurban Bayramı gibi dini bayramlarda- arttığı tezi yapılan görüşmelerde de teyit edilmekle birlikte, dini kaygıların bu kurumların faaliyetlerinde birincil öncelik olduğu örneklem sadece 25 kurumdan 3 tanesi olarak ortaya çıkmıştır. 25 kurumdan 2 tanesi operasyonel kaygıları birincil öncelik olarak listelerken 20 tanesi insani kaygıları/sahadaki ihtiyaçları belirli bir bölgeye insani yardım götürmekte en öncelikli motivasyon olarak listelemiştir. Bu motivasyonlar demetinin öncelikli olarak sıralanmasında ikincil öncelikli olanlar ise yine insani kaygılar/sahadaki ihtiyaçlar olarak ortaya çıkmaktadır. Dini kaygıları ikincil bir öncelik olarak

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

belirten kurum sayısı 25 kurumdan sadece 7 tanesindedir. Diğer öncelikleri gösteren satırlara bakıldığında da dini öncelikler daha az vurgulanan bir olgu olarak karşımıza çıkmaktadır. Milli kaygılar (Türkiye'yi temsil etmek, Türk uluslara yardım etmek vs.) ise bütün bu öncelikler demetinde son iki satırda (daha az önemlilik derecesinde) yer almaktadır. Buradan çıkarabileceğimiz ilk sonuç Türk İSTK'lar için dini kaygılar görece önemli bir motivasyon kaynağı olmakla birlikte faaliyetlerin planlanması ve yönlendirilmesinde öneminin daha az olduğu görülmektedir. Yine Türk İSTK'lar için sahadaki ihtiyaçlar ve operasyonel kaygılar bir insani yardım faaliyetinin başlatılması için en önemli öncelik olarak ortaya çıkmaktadır.

Şekil 4: Öncelikler

Sekil 4, bir önceki soruya paralel olarak fakat motivasyonlardan daha çok insani yardım faaliyetlerinin operasyonalize edilmesinde ne türden önceliklerin dikkate alındığını ölçmeye çalışmaktadır. Buna göre 25 kurumun 25'i de sahadaki öncelikleri faaliyetlerin planlanması ve yürütülmesinde en öncelikli olarak görmektedir. Bu öncelikler demetinin ikincisinde yardım yapılan ülkenin öncelikleri (gıda yardımı mı, eğitim mi, sağlık yardımı mı) belirlemektedir. Burada belki de kurum için ve Türkiye için önceliklerin faaliyetlerin planlanması ve yürütülmesinde oynadığı rolün ölçülmesidir. Yapılan görüşmelerde gerçekten de bir çok kurum yetkilisi Türkiye (Türk dış Politikası) için önceliklerin faaliyetlerinin yöneliminde önemli olduğunu vurgulamış olsa da bu soruya verilen yanıtlarda bunu kurum için önceliklerden sonra gelmesi ve 25 kurumdan sadece 4 tanesinin bunu ikincil önemde bir öncelik olarak belirtmesi dikkat çekicidir.

44. İnsani yardım faaliyetinde bulunmak istediğiniz bir alanlarda faaliyetinizi engelleyen en önemli unsur nedir? (Lütfen aşağıda yer alan ma...1'den (en çok) 5'e (en az) kadar sıralayınız.)

Şekil 5: Sorunlar

Şekil 5'te Türk İSTK'ların faaliyetlerini yürütürken karşılaştıkları sorunları önem derecesine göre 1-4 arasında (1 en sık karşılaşılan, 4 en az karşılaşılan) sıralamaları sonucu ortaya çıkan tabloyu göstermektedir. Buna göre bu İSTK'ların faaliyetlerinde karşılaştıkları sorun güvenlikle ilgili sorunlardır. Hiç kuşkusuz insani yardım faaliyetinin devletlerin zayıf oldukları ve ekstrem güvenlik sorunlarının yaşandığı iç çatışma bölgelerinde vuku bulmasından kaynaklı olarak güvenliğin en önemli bir sorun olarak ortaya çıkması normal görülmektedir. Benzer bir şekilde sıralamada ikinci olarak ortaya çıkan bürokratik sorunlar da İSTK'ların faaliyetlerinin planlanması ve yürütülmesinde en fazla dikkat çektikleri sorunlar olarak ortaya çıkmaktadır. Burada belki de en ilginç sonuç finansal sorunların görece (yine de öncelikli olmakla birlikte) daha az en önemli sorun olarak ortaya konmuş olmasıdır. 25 kurumdan sadece 4'ü finansman meselesini birinci öncelikli, 7'si ikinci öncelikli, 4'ü üçüncü öncelikli ve kalanı da 4 (en az) öncelikli sorun olarak belirtmiştir. Bunun iki temel açıklaması olabilir. Bunlardan birincisi İSTK'ların faaliyetleri sınırlı alanlarda gerçekleşmektedir ve bu alanlar içinde gereken finansmanı bulabilmektedirler. Örneğin birkaç İSTK temsilcisi kendi faaliyetleri açısından bazen gelen finansal katkıları kabul etmediklerini çünkü mevcut koşullarda zaten sınırlarının ötesinde yardım götürdüklerini söylemişlerdir. Bu özellikle faaliyetleri Kurban kesimi gibi dönemsel faaliyet yürütenlerde görülmektedir. İkinci tür açıklama ise mevcut koşullarda

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ
uluslararası fonlara ulaşmak ya da diğer fonu olan kurumlarla işbirliği yapma olanaklarının artmış olmasıdır. Yapılan görüşmelerden elde edilen (fakat başka verilerle teyit edilmeye çalışılacak olan) bizim görüşümüze göre ise Türk İSTK'larının çok azının gerçek anlamda büyük çaplı insani yardım faaliyeti yürüttükleri ve dolayısıyla da yapılan faaliyetin mahiyeti ve büyüklüğü açısından da finansal bir sorunla karşılaşılmadığıdır.

Sonuç

İnsani yardım faaliyeti yürüten STK'lar diğer devlet dışı örgütlerden, yapı, finansman ve çalışma pratikleri bağlamında önemli ölçüde ayrışmaktadır. İnsani yardım, geniş bir gönüllü ağı oluşturularak ve bu ağı etkin bir şekilde kullanarak sahada yapılan bir iş olması bakımından önemli ve uzmanlık gerektiren bir iştir. Türkiye açısından da özellikle Soğuk Savaş'ın bitişi ve eski Sovyet bloğu üyesi Türki Cumhuriyetlerle kurulan ilişkilerin bir boyutu olarak başlayan, Bosna Savaşı'yla coğrafyası genişleyen, 1999 depremiyle iç örgütlenmeleri hızlanan ve daha sonrasına 2000'li yıllarla birlikte Türkiye'deki iç politik değişikliklerle daha geniş tanınma ve hareket alanı kazanan insani yardım kuruluşlarının sayı ve etkinliklerinin artma trendi özelikle Orta Doğu ve Afrika'da yaşanan krizlerle hızlanmaya devam etmiştir. Günümüzde irili ufaklı onlarca Türk İSTK yüzlerce ülkede insani yardım faaliyeti götürmekte; eğitimden sağlığa, su kuyusu açmaktan barınaklar inşa etmeye, katarak ameliyatı yapmaktan yetim çocuklara bakmaya kadar çok çeşitli alanlarda ve kimi zaman devlet kurumlarıyla birlikte faaliyet göstermektedirler (Aras 2018). Türk İSTK'larının temel motivasyonları incelendiğinde bu kurumların akademik çevrelerde ve yarı akademik/akademik olmayan kimi yazınlarda vurgulandığının aksine sadece dini gerekçelerle bir takım faaliyetler yürüttükleri bu çalışmada empirik olarak doğrulanamamıştır. Bu kurumlar faaliyetlerinin ana gerekçesi olarak alturistik nedenler, insani gerekçeleri ön plana çıkartmaktadır. Dini motivasyonlar kuşkusuz bir rol oynamakla birlikte sayılan diğer motivasyonlar arasında görece daha az etkilidirler.

Bu kurumların en temel problemi ise güvenlik, operasyonel ve bürokratik kısıtlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Finansal sorunlar ise ilginç bir şekilde daha az dile getirilen bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu durumun Türk İSTK'ların faaliyetlerinin kapsamının dar ve kısıtlı olmasından kaynaklandığı, hala büyük ölçekte insani yardım faaliyeti götürebilecek büyük çapta bir İSTK'nın var olmamasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Kısıtlı bir coğrafyada küçük çaplı faaliyetler için temel sorun finansal değil daha çok operasyonel ve güvenlik merkezlidir.

Kaynaklar:

Abiew, Francis Kofi. 2012. "Humanitarian Action under Fire: Reflections on the Role of NGOs in Conflict and Post-Conflict Situations". *International Peacekeeping* 19 (2): 203–16. https://doi.org/10.1080/13533312.2012.665698.

Akpınar, Pınar. 2013. "Turkey's Peacebuilding in Somalia: The Limits of Humanitarian Diplomacy". *Turkish Studies* 14 (4): 735–57. https://doi.org/10.1080/14683849.2013.863448.

Aras, Bülent. 2018. "Medical Humanitarianism of Turkey's NGOS: A 'Turkish Way?'" *Alternatives: Global, Local, Political*, Şubat, 030437541875440. https://doi.org/10.1177/0304375418754404.

Aras, Bülent, ve Pinar Akpinar. 2015. "The Role of Humanitarian NGOs in Turkey's Peacebuilding". *International Peacekeeping* 22 (3): 230–47. https://doi.org/10.1080/13533312.2015.1033374.

Baird, Theodore. 2016. "The Geopolitics of Turkey's 'Humanitarian Diplomacy' in Somalia: A Critique". *Review of African Political Economy* 43 (149): 470–77. https://doi.org/10.1080/03056244.2015.1084913.

Barnett, Michael. 2011. *Empire of humanity: A history of humanitarianism*. Cornell University Press.

Bayer, Reşat, ve E. Fuat Keyman. 2012. "Turkey: An Emerging Hub of Globalization and Internationalist Humanitarian Actor?" *Globalizations* 9 (1): 73–90. https://doi.org/10.1080/14747731.2012.627721.

Benthall, Jonathan, ve Jérôme Bellion-Jourdan. 2003. *Charitable crescent: Politics of aid in the Muslim world*. IB Tauris.

Bogner, A., B. Littig, ve W. Menz, ed. 2009. *Interviewing Experts*. 2009 edition. Basingstoke England ; New York: Palgrave Macmillan.

Büthe, Tim. 2004. "Governance through private authority? Non-state actors in world politics". *Journal of International Affairs* 58 (1): 281–290.

Büthe, Tim, Solomon Major, ve André de Mello e Souza. 2012. "The Politics of Private Foreign Aid: Humanitarian Principles, Economic Development Objectives, and Organizational Interests in NGO Private Aid Allocation". *International Organization* 66 (04): 571–607. https://doi.org/10.1017/S0020818312000252.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Cannon, Brendon J. 2016. "Deconstructing Turkey's Efforts in Somalia". https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2872980.

Cooper, Andrew F. 2016. *Niche Diplomacy: Middle Powers after the Cold War*. Springer.

Çelik, Nihat, ve Emre İşeri. 2016. "Islamically Oriented Humanitarian NGOs in Turkey: AKP Foreign Policy Parallelism". *Turkish Studies* 17 (3): 429–48. https://doi.org/10.1080/14683849.2016.1204917.

Edwards, Michael. 1999. "International Development NGOS: Agents of Foreign Aid or Vehicles for International Cooperation?" *Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly* 28 (1_suppl): 25–37. https://doi.org/10.1177/089976499773746410.

Gilley, Bruce. 2015. "Turkey, middle powers, and the new humanitarianism". *Perceptions* 20 (1): 37.

"Global Humanitarian Review 2018". 2018. United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs. https://www.unocha.org/sites/unocha/files/GHO2018.PDF.

Hasimi, Cemalettin. 2014. "Turkey's Humanitarian Diplomacy and Development Cooperation". *Insight Turkey; Ankara* 16 (1): 127–45.

"How DAC Members Works with CSOs". 2018. OECD. 2018. https://www.oecd.org/dac/peer-reviews/Final_How_DAC_members_work_with_CSOs%20ENGLISH.pdf.

Kavakli, Kerim Can. 2018. "Domestic Politics and the Motives of Emerging Donors: Evidence from Turkish Foreign Aid". *Political Research Quarterly*, 1065912917750783.

Khamaru, Koulik ve Rahul Mazumder. 2018. " Computation of the Maximum Likelihood estimator in low rank Factor Analysis".

arXiv:1801.05935 [math.OC]

Krause, Monika. 2014. *The good project: humanitarian relief NGOs and the fragmentation of reason*. University of Chicago Press.

Malhotra, Kamal. 2000. "NGOs without Aid: Beyond the Global Soup Kitchen". *Third World Quarterly* 21 (4): 655–68. https://doi.org/10.1080/713701062.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Mehmetcik, Hakan. 2018. "Making Sense of Turkey's Development Aid Policies: The Comparison of Turkish and Indian Development Aid Towards Africa". Içinde *Middle Powers in Global Governance: The Rise of Turkey*, editör Emel Parlar Dal, 1. baskı. Palgrave Macmillan. //www.palgrave.com/de/book/9783319723648.

Ozkan, Mehmet. 2013. "Turkey's Religious and Socio-Political Depth in Africa". *Emerging Powers in Africa, LSE IDEAS Special Report* 16: 45–50.

———. 2017. "The Turkish Way of Doing Development Aid?: An Analysis from the Somali Laboratory". Içinde *South-South Cooperation Beyond the Myths*, editör Isaline Bergamaschi, Phoebe Moore, ve Arlene B. Tickner, 59–78. London: Palgrave Macmillan UK. https://doi.org/10.1057/978-1-137-53969-4_3.

Turanli, Munevver, Dicle Taspinar Cengiz, Rona Turanli ve Serem Akdal. 2015. " Effect of Female Education and Labor Force Ratio on Economic Development". *Educational Sciences: Theory & Practice* 15(2): 387-396. EDAM.

"Türkiye Kalkınma Yardımları Raporu 2016". 2016. Faaliyet Raporları. Ankara: TİKA Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı. http://www.tika.gov.tr/upload/2017/YAYINLAR/Faaliyet%20Raporlar%C4%B1/2016/T%C3%BCrkiye%20Kalk%C4%B1nma%20Yard%C4%B1mlar%C4%B1%20Raporu%202016.pdf.

Humanitarian Aid Agencies and Turkish Foreign Policy: Motivations, and main Challenges

This is only a preliminary Draft! Please do not cite or circulate without author(s)' permission!

Abstract

This study deals with Humanitarian NGOs (HNGOs) or Humanitarian Aid Agencies (HAAs). Globalization, whose effects and impact has been increasing over the recent decades, has brought back non-state actors to the agenda of International Relations. Therefore, analysis of any foreign policy with respect to these non-state actors' role, weight and effects is not just a matter of foreign policy implementation and decision making but also a matter of academic necessities. In addition to the increasing interests in these non-state actors at global level, the role and effects of non-state actors in TFP has increased, which is a parallel development to the processes of increasing

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

deepening and broadening in TFP over the last years. However, there is no systemic study that deals with such NGOs with respect to the TFP by classification in terms of subject, geography and capacities, by in-depth analysis, by measuring their respective effects, by providing policy relevant outcomes with making future projections. In this context, with the aim of filling this gap in the field, based on a research Project, this paper is a comparative study of the non-state actors for TFP in comparison with the different dimensions of HNGOs and HAAs sheding lights on their motivations and their main challenges.

Key words: Turkish Foreign Policy, Aid, Humanitarian Aid, Development Aid, HNGOs.

FACULTY OF POLITICAL SCIENCE MARMARA ÜNİVERSİTESİ